

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/152

URBROJ: 65-23-2

Zagreb, 22. prosinca 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici, s Konačnim prijedlogom zakona*** koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 21. prosinca 2023. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića i državne tajnike Tereziju Gras, dr. sc. Irenu Petrijevcin i Žarka Katića.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/107

URBROJ: 50301-21/22-23-5

Zagreb, 21. prosinca 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. sc. Davora Božinovića i državne tajnike Tereziju Gras, dr. sc. Irenu Petrijević i Žarka Katića.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKA" at the top and "VLADA REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. In the center is the coat of arms of Croatia. The number "3" is printed above the coat of arms. The word "PREDSJEDNIK" is printed to the right of the seal. A signature is written across the seal and extends to the right.

3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
OSOBNJOJ ISKAZNICI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2023.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Odredbama Zakona o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, br. 62/15., 42/20., 144/20. i 114/22.), propisano je da osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja mjesno nadležna prema prebivalištu podnositelja zahtjeva. Osoba koja uz prijavljeno prebivalište ima i prijavljeno boravište, zahtjev za izdavanje osobne iskaznice može podnijeti i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji mjesno nadležnoj prema mjestu svojeg boravišta.

Iznimno, u izvanrednim okolnostima uvjetovanim elementarnim ili drugim nepogodama ili u drugim iznimnim situacijama, zahtjev za izdavanje osobne iskaznice može se podnijeti i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja nije mjesno nadležna prema mjestu prebivališta ili boravišta podnositelja zahtjeva.

Zbog iznimno povećanog broja stranaka koje su se obraćale zahtjevima za izdavanje osobnih iskaznica, što je dobrim dijelom uvjetovano razdobljem epidemije bolesti COVID-19, odnosno izvanrednim i nepredvidivim okolnostima na koje se nije moglo utjecati, Ministarstvo unutarnjih poslova je od 24. srpnja 2023. odlučilo privremeno primijeniti odredbu Zakona o osobnoj iskaznici koja u iznimnim situacijama omogućuje ukidanje mjesne nadležnosti za podnošenje zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica.

Na taj način nastojalo se olakšati građanima ishođenje osobne iskaznice koja je obavezna isprava za sve hrvatske državljane nakon navršene osamnaeste godine koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a posljedično i rasteretiti policijske uprave u kojima se podnosi veliki broj zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica, jer stranke imaju mogućnost radi podnošenja zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica odlaziti u druge policijske postaje ili u druge policijske uprave koje imaju manji broj stranaka.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Analizom broja podnesenih zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica u razdoblju nakon donošenja odluke Ministarstva unutarnjih poslova o privremenom ukidanju mjesne nadležnosti za izdavanje osobnih iskaznica, odnosno u razdoblju od 24. srpnja 2023. do 31. kolovoza 2023. utvrđeno je da je primjena odredbe Zakona o osobnoj iskaznici, koja u iznimnim situacijama omogućuje ukidanje mjesne nadležnosti za podnošenje zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica, dala pozitivne rezultate te je povećan broj zahtjeva u pojedinim policijskim postajama koje su

ranije imale manji broj stranaka, odnosno građani su iskoristili mogućnost da na brži način ishode osobne iskaznice u policijskim upravama ili postajama s manjim brojem stranaka, a što je rasteretilo i policijske uprave s velikim brojem stranaka.

Najveći postotak zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica od strane građana koji nemaju prebivalište ili boravište na području policijske postaje u kojoj su podnijeli zahtjev u navedenom razdoblju malo dužem od mjesec dana bio je u Policijskoj postaji Opatija (49,64 % od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva), Policijskoj postaji Delnice s ispostavom Čabar (48,41 %) i Policijskoj postaji Otok (37,51 %), čime su rasterećene Policijska uprava primorsko-goranska i Policijska uprava vukovarsko-srijemska u čijem su sastavu navedene policijske postaje.

Značajan postotak zahtjeva izvan mjesne nadležnosti na području Policijske uprave primorsko-goranske zabilježen je i u Policijskoj postaji Crikvenica (25,66 %) i Policijskoj postaji Vrbovsko (20,43 %).

Na području Policijske uprave dubrovačko-neretvanske nešto veći postotak zahtjeva izvan mjesne nadležnosti zabilježen je u Policijskoj postaji Ploče (15,07 %) i Policijskoj postaji Ston (14,61 %), na području Policijske uprave splitsko-dalmatinske u Policijskoj postaji Trogir (11,41 %), na području Policijske uprave šibensko-kninske u Policijskoj postaji Drniš (14,89 %) i Policijskoj postaji Vodice (11,37 %), na području Policijske uprave zadarske u Policijskoj postaji Pag (28,31 %), Policijskoj postaji Biograd (11,01 %) i Policijskoj postaji Benkovac-Obrovac (11,79 %).

Na području Policijske uprave zagrebačke koja zaprima najveći broj zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica veći postotak zahtjeva izvan mjesne nadležnosti zabilježen je u IX. Policijskoj postaji Zagreb (Sesvete 21,43 %), Policijskoj postaji Sveti Ivan Zelina (10,34 %) i Policijskoj postaji Velika Gorica (12,01 %).

Stoga se predlaže izmjena odredbe Zakona o osobnoj iskaznici prema kojoj se nadležnost za izdavanje osobnih iskaznica temelji na prebivalištu i boravištu podnositelja zahtjeva, a samo iznimno bez mjesne nadležnosti, na način da se propiše da se zahtjev za izdavanje osobne iskaznice može podnijeti u bilo kojoj policijskoj upravi ili postaji, kao što se podnosi zahtjev za izdavanje putovnice i vozačke dozvole.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Izmjenom odredbe Zakona o osobnoj iskaznici koja propisuje mjesnu nadležnost za izdavanje osobnih iskaznica građanima će se olakšati ishođenje osobne iskaznice koja je obavezna isprava za sve hrvatske državljane nakon navršene osamnaeste godine koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a posljedično će se i rasteretiti policijske uprave u kojima se podnosi veliki broj zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica, jer će građani imati mogućnost radi podnošenja zahtjeva za izdavanje osobnih iskaznica odlaziti u druge policijske postaje ili u druge policijske uprave koje imaju manji broj stranaka.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. I 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), prema kojem se po hitnom postupku donose zakoni kada to zahtijevaju osobito opravdani razlozi.

S obzirom da su u razdoblju od 24. srpnja 2023. do 31. kolovoza 2023., odnosno u razdoblju privremenog ukidanja mjesne nadležnosti za izdavanje osobnih iskaznica, utvrđeni značajni učinci u pogledu bržeg načina ishoda osobne iskaznice te rasterećenja poslovnih procesa i zaposlenika u najopterećenijim policijskim upravama/postajama, predlaže se hitno izmijeniti Zakon o osobnoj iskaznici kako bi se odgovarajuće propisala mjesna nadležnost za izdavanje osobnih iskaznica te time olakšalo građanima Republike Hrvatske ishodovanje ovoga obveznog dokumenta.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O OSOBNJOJ ISKAZNICI

Članak 1.

U Zakonu o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, br. 62/15., 42/20., 144/20. i 114/22.) članak 8. mijenja se i glasi:

„(1) Osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovom odredbom je propisano da osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, a zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi se u bilo kojoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji, neovisno o mjestu prebivališta ili boravišta osobe koja podnosi zahtjev za izdavanje osobne iskaznice.

Uz članak 2.

Odredbom ovoga članka propisan je dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 8.

- (1) Osobnu iskaznicu izdaje policijska uprava odnosno policijska postaja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), mjesno nadležna prema prebivalištu odnosno boravištu podnositelja zahtjeva.
- (2) Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi se policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji mjesno nadležnoj prema prebivalištu podnositelja zahtjeva.
- (3) Osoba koja uz prijavljeno prebivalište na području Republike Hrvatske ima i prijavljeno boravište zahtjev za izdavanje osobne iskaznice može podnijeti i policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji mjesno nadležnoj prema mjestu svojeg boravišta.
- (4) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, u izvanrednim okolnostima uvjetovanim elementarnim ili drugim nepogodama ili u drugim iznimnim situacijama osoba može podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice i u policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja nije mjesno nadležna prema mjestu njezina prebivališta ili boravišta.
- (5) Osoba koja nema prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj zahtjev za izdavanje osobne iskaznice podnosi bilo kojoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

PRILOG - Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću

OBRAZAC IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU	
Naslov dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju za prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	Ministarstvo unutarnjih poslova
Svrha dokumenta	Izvješće o provedenom savjetovanju
Datum dokumenta	13.12.2023.
Verzija dokumenta	I.
Vrsta dokumenta	Izvješće
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Zakon o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	-
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo unutarnjih poslova
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt?	-
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način? Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje? Ako nije, zašto?	Da, na portalu e-savjetovanje. Savjetovanje je bilo objavljeno 27.11.2023. godine u trajanju od 15 dana.
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?	Na prijedlog Zakona zaprimljena su dva (2) komentara.
ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI Primjedbe koje su prihvaćene Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	Analiza dostavljenih primjedbi nalazi se u zasebnom dokumentu.

Troškovi provedenog savjetovanja	Savjetovanje nije iziskivalo troškove.
----------------------------------	--

Izvršće o provedenom savjetovanju - Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici

Redni broj	Korisnik/Sekcija/Komentar	Odgovor
1	<p>UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI</p> <p>Poštovani, vezano uz Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici, predlažemo da se na istoj koristi i Brailleovo pismo. Naime, prije izvjesnog vremena je na osobnim iskaznicama sam naziv „osobna iskaznica“ bio napisan i na Brailleovom pismu i navedeno se primjenjivalo automatski na svaku osobnu iskaznicu bez da se posebno zatraži da taj naziv bude i na pismu za slijepe. Trenutno rješenje je takvo da je prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice potrebno posebno zatražiti opciju da naziv "osobna iskaznica" piše i na Brailleovom pismu. Problem vezan uz navedeno rješenje vidimo u tome što se obavijest o toj mogućnosti nalazi na šalterima, u policijskoj postaji gdje se predaju zahtjevi za izdavanje osobne, tako da ako slijepa osoba s navedenim nije upoznata, dok osobe koje nemaju problema s vidom tu obavijest vide često i prekasno jer se ta obavijest izgubi u mnoštvu drugih. Ako slijepa osoba osobno predaje zahtjev za izdavanje osobne iskaznice i ako ju pravovremeno nitko ne upozori na navedenu mogućnost, istu neće iskoristiti s obzirom na to da s istom neće biti upoznata. Zbog navedenoga, mišljenja smo da bi se navedeno trebalo automatski primjenjivati i da bi na sve osobne iskaznice trebalo primijeniti navedenu mogućnost. Promjena koju predlažemo, na jednak način kao i promjena koja je predmet ove izmjene Zakona, imala bi pozitivan učinak i u skladu je sa Zagrebačkom i Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Zbog tehničkih problema pri personalizaciji kartica osobnih iskaznica koje sadrže oznaku na Brailleovom pismu, koji onemogućuju serijsku automatsku proizvodnju i personalizaciju osobnih iskaznica s oznakama na Brailleovom pismu, Ministarstvo unutarnjih poslova je s Hrvatskim savezom slijepih tijekom 2013. godine dogovorilo da će se osobne iskaznice koje sadrže oznake na Brailleovom pismu izdavati samo u pojedinačnim slučajevima po zahtjevu stranaka, kada će se postupci njihove proizvodnje i personalizacije obavljati zasebno i ručno. Policijskim upravama i postajama Ministarstva unutarnjih poslova koje izdaju osobne iskaznice dostavljena je obavijest da su službenici koji rade na poslovima izdavanja osobnih iskaznica dužni upoznati podnositelje zahtjeva s mogućnošću ishođenja osobne iskaznice s oznakom na Brailleovom pismu. Ovo Ministarstvo će još dodatno educirati službenike po ovom pitanju</p>
2	<p>Love Carpe Diem d.o.o. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O OSOBNOJ ISKAZNICI</p> <p>Opća namjera Prijedloga Zakona o izmjeni Zakona o osobnoj iskaznici je opravdana. Međutim, ne može se smatrati cjelovitom kako bi se postigla željena svrha. Potrebno je unijeti novi članak koji bi propisao da MUP u realnom vremenu preko internetske stranice daje podatke o očekivanom broju dana koliko bi čitavi postupak propisan za izradu osobne iskaznice mogao trajati. Na takav način bi građani imali uvid temeljem kojeg bi mogli procijeniti u kojoj PU/PP mogu najbrže dobiti osobnu iskaznicu. Imajući na umu da živimo u digitalnom dobu, takav pristup bi trebao biti standard od samog početka kreiranja tog poslovnog procesa. U tom smislu može pomoći Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva. Nadalje imajući na umu okvir za postupanje u upravnom postupku, takav pristup bi bio u skladu sa: - načelom pomoći stranci (čl. 7. Zakona o općem upravnom postupku), i - načelom pristupa podacima i zaštite podataka (čl. 11. Zakona o općem upravnom</p>	<p>Nije prihvaćen</p> <p>Proizvodnja i personalizacija osobnih iskaznica obavlja se centralizirano na jednom mjestu u pravnoj osobi koja je odlukom Vlade Republike Hrvatske određena za obavljanje ovih poslova, tako da se ne može realno procijeniti broj dana koji će trebati za izradu osobne iskaznice za koju je zahtjev podnesen u pojedinoj policijskoj upravi ili postaji jer broj dana potrebnih za izradu ovisi o broju zahtjeva za izradom koji se pravnoj osobi ovlaštenoj za tehničku izradu osobnih iskaznica dostavlja iz svih policijskih uprava i postaja. Međutim, zakonski maksimalni broj dana potrebnih za izradu i uručenje osobne iskaznice koja se izdaje u redovnom postupku je 30 dana. Svrha ove izmjene Zakona o osobnoj iskaznici je da se građanima što je više moguće smanji vrijeme koje moraju utrošiti za podnošenje zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice i za preuzimanje izrađene osobne iskaznice, a to se može postići ako zahtjev podnose u policijskoj upravi ili postaji koja u prosjeku ima manji broj stranaka. Stoga bi se eventualno moglo iznaći tehničko rješenje kojim bi se objavljujući prosječni broj</p>

<p>postupku). Ne treba ni navoditi da bi to bilo u skladu s razvidnošću (transparentnošću), što je temeljni zahtjev rada javne uprave. Stoga, bez davanja mogućnosti da građani stvore uvid u kojoj PU/PP ima manje podnesenih zahtjeva za izdavanje osobne iskaznice ne ostvaruje se svrha ovog Prijedloga, a to je rasterećenje onih jedinica koje zaprimaju veći broj zahtjeva te stvaranje uvjeta da građani u što kraćem roku dobiju novu osobnu iskaznicu, koja je temeljni dokument u RH za dokazivanje državljanstva i identiteta.</p>	<p>stranaka koje su se pojedinoj policijskoj upravi ili postaji u određenom razdoblju obraćale zahtjevima za izdavanje osobne iskaznice. Za navedeno nije potrebno dodavati posebnu zakonsku odredbu jer se nove elektroničke usluge građanima nude ovisno o mogućnostima bez da se za svaku novu uslugu propisuje zakonska obveza. Tako je u okviru projekta e-Građani definirano automatsko generiranje obavijesti državnih tijela i institucija građanima, koje se automatski dostavljaju u osobni korisnički pretinac svim osobama koje isti imaju definiran. U sklopu informacijskog sustava MUP-a implementirana je aplikacija koja u osobni korisnički pretinac dostavlja obavijest o isteku valjanosti osobne iskaznice, putovnice, vozačke dozvole i obavijest o proteku roka za preuzimanje elektroničke osobne iskaznice, te obavijest o isteku registracije vozila, sve 30 dana prije isteka roka, iako za to nije propisana zakonska obveza.</p>
--	---